

Temat numeru: Białowieża Mistrzem Polski!

Tegoroczne rozgrywki piłki siatkowej były niezwykle owocne. Drużyna chłopców, prowadzona przez trenera Wojciecha Gutowskiego, sięgnęła bowiem po złoty medal Mistrzostw Polski Szkół Leśnych. Dokonała tego po 8 latach przerwy (w tych latach zajmowała zawsze miejsca drugie lub trzecie).

Więcej przeczytają Państwo na stronie 8-10.

W numerze:

Od redakcji s. 2
Wójt Informuje s. 2
Polana Białowieska w latach 40. i 50. XIX wieku s. 3-4
Termomodernizacja siedziby Urzędu Gminy s. 5
Majówka w Białowieży s. 5-6
Pomnik Katyński w Białowieży s. 6
Galeria - Muzeum niemal w środku Puszczy Białowieskiej s. 6-7
Białowieża Mistrzem Polski! s. 8-10
Informacje Białowieskiego Ośrodka Kultury s. 10-12
Na tropie sekretnego życia książek - mali detektywi w bibliotece s. 12-13
Godziny pracy biblioteki w kwietniu s. 13
Poszukiwany, poszukiwana s. 14-16
Seanse kinowe s. 16
Spotkanie informacyjne s. 17
Co zrobić aby płacić mniej za ogrzewanie domu? s. 18.
Dzień Dziecka s. 19
Spotkanie integracyjne Seniorów s. 20

Ważne telefony:

Urząd Gminy 85 681 24 87
Białowieski Ośrodek Kultury 85 681 24 60
Biblioteka 85 681 23 95
Nadleśnictwo Białowieża 85 681 24 05
Muzeum Przyrodniczo-Leśne BPN 85 681 22 75
Ośrodek Zdrowia 85 667 24 68
Policja 85 670 41 15
Straż Graniczna 85 685 46 20
Zespół Szkolno Przedszkolny 85 681 23 97
Technikum Leśne w Białowieży 85 681 24 04
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej 85 681 26 97
Przedszkole 85 681 23 97 w. 61
Stomatolog 604874917

Drodzy Czytelnicy,

W tym wydaniu naszego czasopisma tematem numeru są sukcesy siatkarzy z Technikum Leśnego w Białowieży. Mistrzostwo Polski Szkół Leśnych to nie lada osiągnięcie. Jako absolwent naszej szkoły leśnej i zapalony siatkarz ogromnie się cieszę, że możemy informować o takich dobrych wiadomościach. I trochę zazdroszczę obecnym zawodnikom, ponieważ za lat mojej nauki nie było rozgrywek dziewcząt, a obecnie zawody są koedukacyjne.

Z poważaniem

Mateusz Damian Gutowski

Redaktor naczelny "Głosu Białowieży"

Drodzy Mieszkańcy,

8 maja, wspólnie ze skarbnik Alą Bajko, podpisaliśmy umowę dotyczącą dotacji w wysokości 30 tys. złotych, którą otrzyma nasza gmina na remont i wyposażenie Klubu Kultury w Budach. Środki zostały przyznane w ramach 6. edycji Programu Odnowy Wsi Województwa Podlaskiego "Kreatywna Wieś".

12 maja, wspólnie z Mateuszem Gutowskim, Radnym Powiatu Hajnowskiego, uczestniczyliśmy w pikniku sportowym „W pogoni za żubrem”, który organizowany był przez Gminę Narewka. Serdecznie dziękuję Jarosławowi Gołubowskiemu, Wójtowi Gminy Narewka, za zaproszenie. Cieszę się, że Zespół Szkolno-Przedszkolny w Białowieży był licznie reprezentowany.

25 maja, wspólnie z Włodzimierzem Wołkowyckim, Przewodniczącym Rady Gminy Białowieża oraz Dariuszem Skirko, Nadleśniczym Nadleśnictwa Białowieża, wzięliśmy udział w spotkaniu z mieszkańcami Sołectwa Grudki. Bardzo dziękuję za zorganizowanie spotkania Radnej, Krystynie Micun, oraz Sołtysowi Janowi Micunowi, a mieszkańcom Sołectwa Grudki za dobrą i konstruktywną dyskusję.

Wszystkich mieszkańców Białowieży już dziś zapraszam w imieniu Ochotniczej Straży Pożarnej w Białowieży na obchody 100-lecia istnienia naszej jednostki oraz Powiatowy Dzień Strażaka. Wydarzenia odbędą się 17 czerwca, na placu za Technikum Leśnym w Białowieży. Początek o godzinie 12.00. Organizatorami są OSP Białowieża oraz Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Hajnówce. Jubileusz naszego OSP objęty jest honorowym patronatem Pana Andrzeja Nowaka, dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku. Po zakończeniu oficjalnych uroczystości odbędzie się "Piknik Rodzinny" z wieloma atrakcjami, szczególnie dla naszych najmłodszych mieszkańców. Trzymajcie kciuki za dobrą pogodę w tym dniu i oczywiście przybawajcie jak najliczniej.

Z wyrazami szacunku

Albert Waldemar Litwinowicz

Wójt Gminy Białowieża

Polana Białowieska w latach 40. i 60. XIX wieku

Dwie mapy, datowane na lata 1858 i 1866, czyli środek okresu rosyjskiego władania Puszcą Białowieską, zawierają ciekawe informacje o Polanie Białowieskiej i położonych na niej wioskach.

Starsza z nich, rękopiśmienna mapa Puszczy, jest wynikiem pierwszego urządzania lasów przeprowadzonego w latach 1843-1847. Przedstawia ona zatem sytuację z połowy lat 40. XIX wieku. Podzielono wówczas cały obszar Puszczy na 541 oddziałów leśnych (kwater) o wielkości 1 x 2 wiorsty (1,07 x 2,13 km). Wycinanie przesiek między kwaterami trwało jeszcze 5 lat. Wynik ówczesnego mapowania lasów był bardzo słaby – taksatorzy, leśnicy i geodeci przysłani tu z Rosji i przyzwyczajeni do pracy w warunkach ubogich lasów iglastych, nie umieli sobie poradzić z nadzwyczajnym bogactwem gatunków drzew i zbiorowisk leśnych Puszczy Białowieskiej. Wyróżnili w niej (i wyrysowali na mapie) zaledwie trzy typy drzewostanów: sosnowe, świerkowe i liściaste. Podobnie ubogie w szczegóły są odwzorowania wsi.

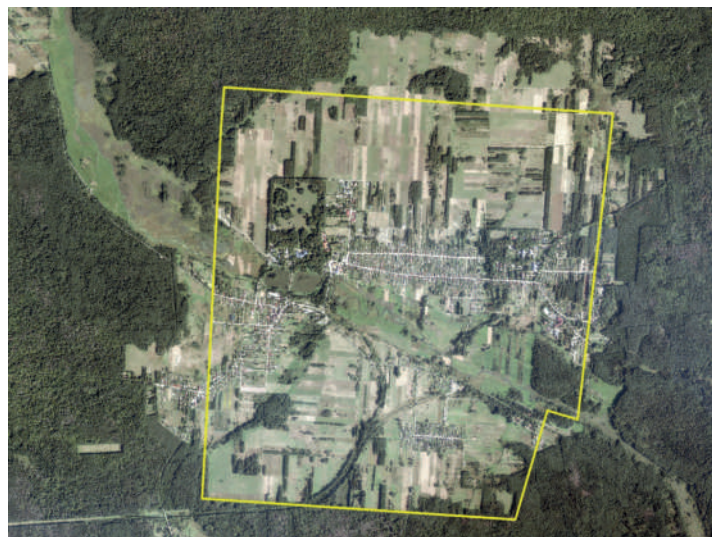

Ryc. 1. Wsie na Polanie Białowieskiej w połowie lat 40. XIX wieku. Fragment rękopiśmiennej mapy Puszczy Białowieskiej datowanej na 1858 r. Opis w tekście.

Mimo to plan Białowieży pokazuje kilka interesujących faktów (Ryc. 1). Podział na oddziały leśne objął również całą Polanę Białowieską, chociaż przeważający jej obszar stanowiły pola orne. Były to oddziały 246-249 i 275-277. Zaznaczona jest tylko główna droga – współczesna Pałacowa, która następnie przechodziła przez most na Narewce (dzisiejszą groblę), za mostem skrę-

cała na wschód i biegła ulicą Stoczek, a dalej Browską. Na terenie dzisiejszego Parku Pałacowego zaznaczono zabudowania związane z zarządem Puszczy.

Na mapie widnieją wsie Stoczek, Zastawa i Podolany (dziś Podolany Pierwsze). Podolany Drugie jeszcze nie istniały, były tam pola orne, a w południowo-wschodniej części przy administracyjnych granicach Polany rósł las zdominowany przez świerk. Zalesione fragmenty zaznaczono też w obydwu północnych rogach Polany. Dolina Narewki miała pas łąk kośnych i bagien na całej długości, a doliny małych cieków wodnych – Starej Rzeczki i Złotki – porośnięte były krzewami lub lasem liściastym (górna Złotka).

Ryc. 2. Granice Polany Białowieskiej z mapy 1858 r. naniesione na współczesne zdjęcie satelitarne Białowieży.

Obszar w zaznaczonych granicach Polany Białowieskiej obejmuje 1040 ha (10,4 km²). W porównaniu do stanu sprzed upadku I Rzeczypospolitej (mapa z 1784 r., zob. Głos Białowieży 6/2021) Polana powiększyła się o 3,7 km² (z 6,7 do 10,4 km²), czyli o 56%. Interesująco wyglądają granice z mapy 1858 r. wpisane we współczesne zdjęcie satelitarne Polany Białowieskiej (Ryc. 2). W późniejszych dziesięcioleciach rozrosła się ona kosztem lasu jedynie o dość szeroki pas od północy i niewielki obszar na południowo-zachodnim skraju.

Kolejna mapa Polany z 1866 r. (Ryc. 3), jest fragmentem drukowanych arkuszy mapy Guberni Grodzieńskiej z atlasu tzw. Mapy Schuberta („trójwiorstówka”). Zawiera ona znacznie więcej

szczegółów. Na miejscu dawnego dworu królewskiego zaznaczono "dwór Białowież". Były to budynki mieszkalne i gospodarcze folwarku, teraz zarządzanego przez rosyjskich dzierżawców. Napis na mapie "*императорский двор*" odnosi się zapewne do zbudowanego w 1845 r. drewnianego dworku dla gości rządowych (obecnie Ośrodek Edukacji Ekologicznej BPN), w którym przebywał car Aleksander II podczas przyjazdu na polowanie w 1860 r. Narysowano też trzy siedziby strzelców: na Strzelcach (Szpakowiczach) za rzeką Złotką, na początku Zastawy i przy dzisiejszym rozwidleniu ulic Krzyże i Grudkowskiej.

Ryc. 3. Polana Białowieża na mapie Guberni Grodzieńskiej z 1866 r. Oryginalna mapa jest czarno-biała. Koloryzacja: Marek Ksepko. Kolor zielony – las, jasna zieleń – łąki, bagna i zakrzaczenia, brązowy – pola orne, czerwone punkty – siedziby strzelców.

Na mapie z 1866 r. widnieje cmentarz (z krzyżem oznaczającym kaplicę cmentarną), do którego prowadzą dwie ukośne drogi od głównej ulicy (Stoczka). Brak natomiast znaku topograficznego wskazującego na cerkiew parafialną. Pan Piotr Bajko podaje w swych opracowaniach, że w 1853 r. włościanie białowiejscy własnym staraniem wystawili tu nową drewnianą cerkiew, gdyż pierwsza świątynia (jeszcze z czasów unickich) była już mocno zniszczona. Zachował się również spis wyposażenia białowiejskiej cerkwi z 1855 r. (zob. Głos Białowieży 10/2022), a rosyjska relacja z carskiego polowania w 1860 r. mówi, że po łowach Aleksander II zwiedził cerkiew w Białowieży. Brak znaku topograficznego oznaczającego cerkiew na mapie z 1866 r. wynika więc z błędu lub przeoczenia kartografów.

Przy dzisiejszej ulicy Krzyże, która wówczas jeszcze wiodła przez las, widnieją krzyże

przydrożne. Były one w tym miejscu zaznaczone już na mapie Puszczy z 1744 r.

Trzy wsie – Stoczek, Zastawa, Podolany (Pierwsze) – mają wyrysowane zabudowania i ogrody. Co ciekawe, ogrody wsi Stoczek zaznaczone są na mapie tylko od strony doliny Narewki, gdzie były znacznie żyzniejsze gleby. Gospodarstwa musiały więc być rozdzielone drogą: domostwa, ogrody i łąki od strony rzeki, a zabudowania gospodarcze i pola orne w stronę dzisiejszej Tropinki. Ten dawny układ przestrzennej wsi Stoczek potwierdza też tradycja ustna (informacja od pana Michała Bajko, przewodnika białowiejskiego).

Kartograf podał liczbę domostw (gospodarstw) w każdej wsi: 34 na Stoczku, 19 na Zastawie i 9 na Podolanach, łącznie 62, a jeśli doliczyć siedziby strzelców – 65. Zatem od roku 1817 (zob. Głos Białowieży, 4/2022) czyli w ciągu ok. 50 lat, zaludnienie wsi na Polanie Białowiejskiej spadło o 15% (z 76 do 65 rodzin). Na Zastawie ubyło 5 rodzin, na Podolanach aż 8, a mała wioska Krzysztofowo (Krysztapowo) założona na przełomie XVIII i XIX wieku przez zarządcę Puszczy Krzysztofa Engelgardta, która w 1817 r. liczyła sześć rodzin, zniknęła. Jak pisał pan Piotr Bajko, rodziny z Krysztapowa przeniosły się do Stoczka – jedynej wioski, w której liczba gospodarstw wzrosła o 5 domostw.

Zmniejszanie się populacji mieszkańców wiosek na Polanie Białowiejskiej zarejestrowane między latami 1817 i 1866 wynikało najprawdopodobniej z dotkliwego ubóstwa. Rosyjskie raporty z połowy XIX wieku, zarówno te oficjalne, jak i zamieszczane w zagranicznej opozycyjnej prasie rosyjskojęzycznej wielokrotnie wspominały o biedzie włościan Puszczy Białowiejskiej, ich domach w opłakanym stanie, zaleganiu z płaceniem czynszów i podatków. Przyczyny takiego stanu rzeczy leżały w nieudolnej gospodarce rosyjskiej, nastawionej na eksploatację zagarniętych ziem Wielkiego Księstwa Litewskiego, ale także niebываłej korupcji urzędników i bardzo niekorzystnych – w porównaniu do innych krajów Europy – warunkach uwłaszczenia chłopów w Imperium Rosyjskim.

•
Bogumiła Jędrzejewska,
Marek Ksepko

Inwestycje

Termomodernizacja siedziby Urzędu Gminy

Budynek Urzędu Gminy jest wizytówką nie tylko naszych władz gminnych, ale też całej naszej społeczności. W ostatnich latach daleko mu było do reprezentacyjnego wyglądu. W 2022 roku rozpoczęto kompleksowy projekt termomodernizacji budynku. Prace sfinansowane ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych zostaną ukończone w listopadzie br.

Zasadnicza część budynku, w którym dziś mieści się Urząd Gminy, USC, kino, Biblioteka Gminna i Białowiecki Ośrodek Kultury, powstała w latach międzywojennych. Budowla przeznaczona była między innymi na kino i teatr (Ryc. 1). Gmach rozbudowywany w ostatnich dziesięcioleciach potrzebował już poważnej modernizacji.

Ryc. 1. Budynek, w którym dziś mieści się Urząd Gminy Białowieża, na zdjęciu z 1937 r. Fot. Henryk Poddębski, Narodowe Archiwum Cyfrowe.

Obecnie prowadzony remont (Ryc. 2) obejmuje przede wszystkim kompleksowe docieplenie stropów i ścian zewnętrznych, izolację ścian piwnicy i docieplenie jej stropów oraz wymianę stolarki drzwiowej i okiennej, co znacznie obniży koszty ogrzewania budynku. Odnowiona

i unowocześniona będzie elewacja, od schodów i pochylni, poprzez ściany, po wymianę pokrycia zadaszeń i głównego dachu.

Ryc. 2. Siedziba Urzędu Gminy Białowieża w trakcie termomodernizacji, maj 2023 r.

Do obniżonych po termomodernizacji potrzeb cieplnych budynku dostosowana zostanie nowa instalacja centralnego ogrzewania zasilana gazową pompą ciepła (źródłem ciepła będzie zewnętrzna instalacja na gaz ziemny wysokometanowy). Siedziba Urzędu Gminy posiada już instalację fotowoltaiczną na dachu, a dalsze oszczędności zużycia energii elektrycznej zostaną uzyskane dzięki wymianie wewnętrznego oświetlenia w Białowieckim Ośrodku Kultury na energooszczędne źródła typu LED.

Koszt wyżej wymienionych prac to około 3,7 mln złotych. Większość środków została pozyskana ze źródeł zewnętrznych, w tym przede wszystkim z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

•
Mateusz Gutowski

Majówka w Białowieży

Ze statystyk liczby osób, które w majówkę odwiedziły obiekty Białowieckiego Parku Narodowego, można wnioskować, że ruch turystyczny powraca do Białowieży.

Tegoroczny weekend majowy był naprawdę długi, gdyż niektórzy mogli liczyć aż na 9 dni wolnych od pracy (29 kwietnia – 7 maja). Jednak

to ostatnia niedziela kwietnia i pierwszy dzień maja okazały się rekordowe pod względem liczby turystów. Najliczniej odwiedzanym w tym czasie obiektem BPN był tradycyjnie Rezerwat Pokazowy Żubrów. 30 kwietnia zwiedziło go ponad 3100 osób, zaś 1 maja padł dotychczasowy dzienny rekord frekwencji – 3800 osób. Łącznie w dniach od 29 IV do 7 V Rezerwat Pokazowy Żubrów przyjął blisko 15 tysięcy turystów!

Dużym zainteresowaniem cieszyła się również ekspozycja stała w Muzeum Przyrodniczo-Leśnym. W dniu 1 maja zwiedziło ją niemal tysiąc turystów, a w sumie przez 9 dni długiej majówki ponad 4 tysiące osób.

Pogoda dopisała i sprzyjała podejmowaniu aktywności na świeżym powietrzu. Turyści również chętnie wędrowali z licencjonowanymi prze-

wodnikami do Rezerwatu Ścisłego BPN, pieszo i rowerami przemierzali szlaki północnej części Parku i spacerowali po Parku Pałacowym.

•
Grażyna Wykowska
Białowiecki Park Narodowy

Incjatywy społeczne

Pomnik katyński w Białowieży

Wśród blisko 22 tysięcy polskich jeńców wojennych zamordowanych w 1940 r. przez sowieckie NKWD i pogrzebanych w zbiorowych mogiłach w Katyniu, Miednoje, Charkowie i Bykowni jest kilkunastu mieszkańców przedwojennej Białowieży. W tym roku – w 80. rocznicę odkrycia grobów w lesie katyńskim – powstanie w Białowieży pomnik upamiętniający ofiarę ich życia.

Z taką inicjatywą wystąpiły wspólnie: Białowieckie Stowarzyszenie Dziedzictwa Puszczy, pan wójt Albert Litwinowicz, dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku pan Andrzej Józef Nowak, pani Anna Kulbacka dyrektor Technikum Leśnego w Białowieży i ks. kan. Bogdan Popławski proboszcz Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Teresy od Dzieciątka Jezus. Pragniemy jednak, aby przywracanie historycznej pamięci było wspólnym dziełem wielu środowisk. Dziękujemy za przyjęcie zaproszenia do współudziału ks. prot. Sergiuszowi Korchowi, proboszczowi Parafii Prawosławnej pw. św. Mikołaja Cudotwórcy w Białowieży, panu Staroście Andrzejowi Skiepmo i panu dr. hab. Michałowi Krzysiakowi, dyrektorowi Białowieckiego Parku Narodowego. Wystosowaliśmy także zaproszenia do przedstawicieli służb mundurowych – Wojska Polskiego, Policji i Straży Granicznej.

Niełatwo było w gęsto zabudowanej Białowieży znaleźć miejsce na lokalizację pomnika, który musi spełniać państwowe wskazania dla obiektów tej rangi. Z pomocą przyszedł pan wójt Albert Litwinowicz, który wyraził zgodę, aby po-

mnik stanął na niewielkiej działce przy ulicy Pałacowej (naprzeciwko wylotu ul. Polnej), która jest własnością Gminy Białowieża. Ideę pomnika i jego lokalizację poparły w głosowaniu podczas połączanego posiedzenia dwie komisje Rady Gminy: Komisja Oświaty, Kultury, Zdrowia, Spraw Socjalnych i Porządku Publicznego oraz Ochrony Środowiska i Komisja Planowania, Gospodarki Finansowej i Komunalnej, Rolnictwa, Melioracji i Turystyki. Obecnie załatwiane są formalności związane z ustaleniem warunków zabudowy. Planujemy, aby pomnik został odsłonięty i poświęcony na początku października br. Finansowanie budowy zadeklarowały Lasy Państwowe, za co serdecznie dziękujemy panu dyrektorowi RDLP w Białymstoku Andrzejowi Józefowi Nowakowi.

Na pomniku umieszczona będzie imienna lista zidentyfikowanych ofiar sowieckiego NKWD (w większości są to leśnicy, ale także policjanci i przedstawiciele innych zawodów) – przedwojennych mieszkańców Białowieży, Puszczy Białowieckiej i osób związanych z Białowieżą – zamordowanych w kwietniu 1940 r. i pogrzebanych w zbiorowych mogiłach w Katyniu, Miednoje (Rosja), Charkowie, Bykowni (obecnie Ukraina) i prawdopodobnie Kuropatach (obecnie Białoruś). W następnych numerach Głosu Białowieży przedstawimy ich biogramy i zachowane fotografie.

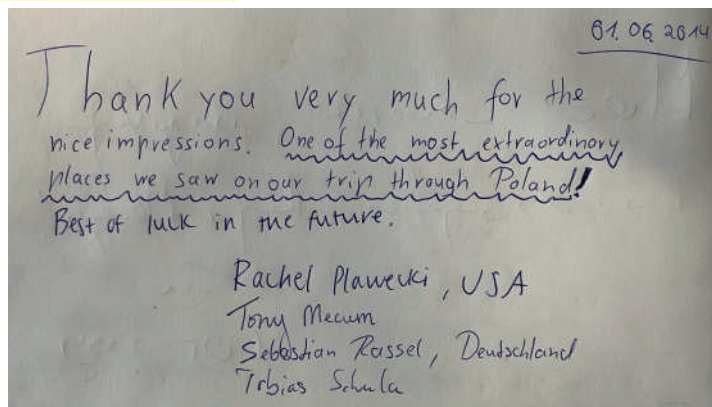
•
Bogumiła Jędrzejewska,
Anna Kulbacka

Galeria – Muzeum niemal w środku Puszczy Białowieckiej

Puszcza Białowiecka znana jest z wielu atrakcji, w tym muzeów i galerii. Chyba jednak o żadnym innym miejscu zwiedzający nie na-

pisali: „One of the most extraordinary places we saw on our trip through Poland!”, 03.06.2014 r. („Jedno z najbardziej niezwykłych miejsc, które widzieliśmy podczas naszej podróży po Polsce!”).

To Muzeum-Galeria, a dokładnie: „Mu-

zeum Sztuk Leśnych i Galeria Tamary Tarasiewicz” znajduje się przy głównej ulicy wjazdowej do Białowieży Pałacowej 47. Jego głównym twórcą i animatorem jest Białowieżanin, Sergiusz Tarasiewicz – nasz białowieski pan doktor. Za swoją pracę lekarz w Libii został uhonorowany Orderem Półksiężyca. Ma jednak drugą pasję i wraz z żoną, Tamarą, w 1994 r. założyli w Białowieży przy ul. Parkowej 5 Galerię Leśną. Funkcjonowała ona do 1997 r. Po kilkuletniej przerwie, po powrocie z USA, w 2014 r. otworzył nową Galerię połączoną z muzeum.

W przyszłym roku będzie Galeria z Muzeum obchodziła 10. Lecie istnienia.

Cóż można zobaczyć w tym z pozoru zwyczajnym budynku, przed którym obecnie powiewa na wietrze papierowy ptak – latawiec-zabawka?

Przy wejściu witają nas zwiastuny tego co coraz dalej i głębiej w galerii się skrywa. Są to lalki, zabawki, korzenioplastyka-osobliwości lasu, instalacje artystyczne i... atmosfera tajemniczego miejsca. Wgłębiając się w coraz to nowe korytarze i zakamarki przechodzimy obok olbrzymiej kolekcji oryginalnych lalek z całego świata. Jest to kolekcja córki Państwa Tarasiewiczów – Anny. Obejrząc tu można lalki z czasów wiktoriańskich, z Meksyku, z krajów Azji oraz wykonane przez niewolnice z plantacji w południowych stanach USA. Jest tutaj co oglądać, a od Pana Sergiusza wiele ciekawych informacji uzyskać. Za tą kolekcją, w kolejnych pomieszczeniach, znajdujemy uzupełniające się twory natury oraz sprzęty używane przez naszych przodków w swoich domach, w obejściach i w polu. W kolekcji znajdują się również bele płótna z włókna konopnego i lnianego, kuferki i walizy podróżne z okresu bieżącego.

Zbiory etnograficzne oraz tworów i osobliwości lasu to domena Pana Sergiusza – jednego z współodkrywców „Miejsca Mocy” w Nadleśnictwie Białowieża. W tej części są również ekspo-

nowane jedno z wcześniejszych obrazów Pani Tamary – uznanej obecnie w USA malarki. Jak mówi kustosz tego miejsca, Pan Sergiusz, obrazów jest około 500.

Podsumowaniem pobytu w Galerii-Muzeum jest wystawa obrazów Pani Tamary oraz obrazów różnych malarzy zagranicznych.

Być w Białowieży i nie poznać tego miejsca – to tak jakby nie poznać przeszłości oraz ducha mieszkańców Puszczy, ducha naszych osad, obejść i otaczającego nas lasu. Lasu, który dawał życie i schronienie. Lasu, który dawał materiał na domy, sprzęty, narzędzia i ubrania (łapcie lipowe).

Warto to miejsce eksponować. Funkcjonuje ono bez żadnych państwowych czy samorządowych wsparć, subwencji czy projektów. Czynne jest codziennie od godziny 12:00 do godziny 17:00. Gospodarz jednak otwiera je poza tymi godzinami, jeśli chętni skontaktują się telefonicznie – numer telefonu: 668 940 929.

Na moje pytanie czy białowiescy przewodnicy przychodzą z turystami do Galerii, usłyszałem smutną wiadomość – „Nie!”. Do Galerii trafiają indywidualni turyści, ciekawscy i ciekawi co też kryje się w tym nietypowym budynku z ręcznie wypisanymi informacjami, że jest to „Muzeum”, „Galeria”.

To miejsce warto odwiedzić. Warto pokazać dzieciom i młodzieży. Tutaj można odnaleźć nasze korzenie i... poczuć atmosferę naszej przeszłości, która dla mieszkańców z dziada pradziada w Puszczy jest tak ważna i determinuje wiele naszych decyzji.

•
Andrzej Antczak

Tegoroczne rozgrywki piłki siatkowej były niezwykle owocne. Drużyna chłopców, prowadzona przez trenera Wojciecha Gutowskiego, sięgnęła bowiem po złoty medal Mistrzostw Polski Szkół Leśnych. Dokonała tego po 8 latach przerwy (w tych latach zajmowała zawsze miejsca drugie lub trzecie).

Mistrzostwa poprzedziły rozgrywki ligi podlaskiej. Walczyliśmy w nich jak równy z równym z każdym przeciwnikiem. Rozgrywki te jednak zakończyły się dla nas dosyć pechowo, bo zabrakło nam tylko 3 punktów do czwartego miejsca - premiowanego awansem do turnieju finałowego. Mieliśmy taki sam stosunek zwycięstw do porażek jak w zeszłym roku (6-5), a mimo to spadliśmy o dwa miejsca. Zajęliśmy w lidze ósme miejsce.

Po rozgrywkach ligowych zostaliśmy zaproszeni na Turniej o Puchar Wójta Gminy Białowieża. Przebrnęliśmy przez niego jak burza, wygrywając wszystkie mecze i zdobywając 1 miejsce. Nie po raz ostatni w tym sezonie mieliśmy jednak stanąć na najwyższym stopniu podium, o czym dowiedzie się za chwilę.

W dniach 19-21.04.2023 roku w Biłgoraju

odbyły się Mistrzostwa Polski Szkół Leśnych w piłkę siatkową chłopców i dziewcząt. W poprzedniej edycji chłopcy zajęli trzecie miejsce, a dziewczyny piąte. Obie nasze drużyny poprawiły w tym roku swoje wyniki.

Chłopcy zostali rozstawieni w grupie z TL Staroścín, TL Milicz i TL Warcino. Mieliśmy więc okazję na odegranie się na Miliczu za zeszłoroczny przegrany półfinał, który pozbawił nas marzeń o złocie.

Już w pierwszym meczu ze Staroścínem przekonaliśmy się o determinacji i woli walki naszych przeciwników. Mecz początkowo zapowiadał się bardzo spokojnie, lecz - jak się później okazało - Staroścín nie miał w planach przegrywać bez walki. Pierwszy set wygraliśmy 21:13. W drugim secie Staroścín się przebudził i wygrał z nami 19:21, pomimo naszej sporej przewagi na początku seta. O wyniku meczu musiał więc zdecydować tie break. Weszła w niego lepiej drużyna ze Staroścína, która zbudowała solidną trzypunktową przewagę i utrzymywała ją aż do wyniku 11:8. Odrobiliśmy wtedy straty i dalej szliśmy punkt za punkt. Wiele zawdzięczamy Nata-

nielowi Przygodzkiemu i Aleksandrowi Janielowi, którzy świetnie spisywali się na skrzydłach. Cóż jednak z tego, kiedy nie przebijaliśmy zagrywek? Z marazmu wyrwał nas as serwisowy Mikołaja Małmyszko. Ciągłe jednak szliśmy punkt za punkt. Nie podlega wątpliwości, że niejeden paznokcie został obgryziony podczas transmitowania tego meczu. Na nasze szczęście, wojnę nerwów zakończył punktowy blok Jana Mackiewicza. W ten oto sposób wygraliśmy trzeciego seta 22:20(!!!)

Po takim zwycięstwie już nic nie mogło nas zatrzymać. Podniesieni na duchu, sprawnie przelecieliśmy przez resztę meczów grupowych i zwyciężyliśmy półfinał z Tucholą. Zagwarantowaliśmy sobie grę w finale, który odbył się następnego dnia.

Z dobrej strony zaprezentowały się również nasze zawodniczki. Pomimo iż mecz otwarcia przegrały 2:0 z późniejszymi mistrzyniami z Biłgoraja, wygrały dwa następne mecze grupowe z Leskiem i Warcinem, zapewniając sobie w ten sposób miejsce w półfinale. W nim, tak jak chłopcy, mierzyły się z drużyną z Tucholi. Niestety, nie poszły w ich ślady i przegrały ten mecz. Następnego dnia walczyć będą o trzecie miejsce.

Wieczorem, po meczach półfinałowych odbył się konkurs gwoźdźcia. W zeszłym roku wygrał go Krystian Dutkowski - absolwent naszej szkoły. W tym roku blisko zwycięstwa był Mikołaj Małmyszko. Po pierwszej rundzie zajmował on ex aequo pierwsze miejsce z Kacprem Dziadkiem zawodnikiem z ZSL w Rogozińcu. Przegrał z nim jednak po dogrywce.

W konkursie siatkarskim, w którym rywalizowały dziewczyny pierwsze miejsce zajęła natomiast zawodniczka z naszej szkoły - Kinga Hryniewicka. Wielkie brawa!

Następnego dnia swój mecz pierwsze rozegrały dziewczyny. Mierzyły się one z TL Staroścín. Niestety, przeciwnik ten okazał się dla nich zbyt mocny i zajęły ostatecznie czwarte miejsce.

Przyszedł więc czas na finał. Oprócz nas, miejsce w finale wywalczył Biłgoraj – wygrywając półfinał ze Staroścínem, który w meczu grupowym sprawił nam tyle kłopotu. Byliśmy też świadomi, że wygrywanie finału jest dla zawodników ZSL Biłgoraj rutyną od 8 lat. Wiedzieliśmy, że nie zmierzmy się z łatwym przeciwnikiem. Wiedzieliśmy, że będziemy musieli pokazać się z jak najlepszej strony. Wiedzieliśmy, że damy z siebie wszystko.

Nasze przypuszczenia okazały się trafne. Pomimo początkowego prowadzenia 8:5 oraz najszczerzych starań, przegraliśmy pierwszy set z wynikiem 21:25. Nauczeni doświadczeniem zdobytym podczas tegorocznej ligi i turniejów, zachowaliśmy zimną krew. Rozpoczęliśmy więc drugi set z czystą głową. Już na samym jego początku zbudowaliśmy sporą przewagę, którą utrzymaliśmy do końca. Ostatecznie wygraliśmy 25:19. Musieliśmy więc rozegrać kolejnego tie breaka. Na jego początku szliśmy łeb w łeb. Żadna drużyna nie odpuszczała. Po obu stronach siatki dokonywano cudów waleczności w obronie. Szala zwycięstwa zaczęła się jednak przechylać na naszą stronę. Dzięki trudnym zagrywkom Filipa Świteckiego udało nam się uzyskać pięć punktów przewagi (8:3). Biłgoraj jednak się nie poddawał. Udało mu się zniwelować naszą przewagę do dwóch punktów (12:10). Kiedy Nataniel Przygodzki wchodził na zagrywkę, losy meczu nie były więc jeszcze rozstrzygnięte (prowadziliśmy 13:10). W tym momencie każdy punkt był na wagę złota.

Nataniel zagrywa. Przeciwnik podbija piłkę. Wysoko, bardzo wysoko. Cała hala utkwiała wzrok na piłce. Leci, leci iiii.... Piłka zahaczyła o sufit! As serwisowy! Od upragnionego złota dzielił nas więc tylko jeden punkt! Setki odbytych treningów, dziesiątki rozegranych turniejów, hektolitry przelanego potu. To wszystko miało prowadzić do TEGO kulminacyjnego momentu. Tu. Teraz. Nasi rywale również włożyli ogrom czasu i wysiłku, który doprowadził ich do tegorocznego finału.

Punkt meczowy. Nataniel zagrywa. Niedokładny odbiór i... co się dzieje? Doszło do nieporozumienia między zawodnikami z Biłgoraja! Nie dogadali się, kto przebiję piłkę i ostatecznie upadła na boisku między nimi. Tak jest! Zwycięstwo! Białowieża zostaje mistrzem Polski Siatkówki Szkół Leśnych! Tłumy szaleją, szaleją kibice, ale najbardziej szaleje nasza drużyna!

Nie musicie jednak nam wierzyć na słowo! Powtórkę z przebiegu meczu finałowego możecie w całości obejrzeć na stronie na Facebooku „Zespół Szkół Leśnych w Biłgoraju”. Miłego seansu!

Podczas ceremonii zakończenia zostało nagrodzonych kilku naszych zawodników. Mikołaj Małmyszko otrzymał statuetkę dla wyróżniającego się zawodnika w drużynie chłopców. W drużynie dziewczyn taką statuetkę dostała Angelika Szpakowicz. Najlepszym przyjmującym turnieju

~ Głos Białowieży ~

został Aleksander Janiel, a najwszechstronniejszym zawodnikiem Jan Mackiewicz.

W przyszłym roku technikum nie będzie reprezentowało pięciu czwartoklasistów (Jan Mackiewicz, Mikołaj Małmyszko, Kuba Dzieża, Karol Konopka oraz Kacper Parafinowicz), którzy kończą szkołę. Zachęcamy więc wszystkich adeptów siatkówki do podjęcia u nas nauki. Wielu z nas nie znało nawet podstaw tego sportu w pierwszej klasie, TL ale dzięki ogólnej sprawności i ciężkiej pracy pod okiem Wojciecha Gutowskiego osiągnęliśmy poziom, który pozwolił nam zdobyć mistrzostwo.

Skład drużyny chłopców: Jan Mackiewicz, Mi-

kołaj Małmyszko, Kuba Dzieża, Karol Konopka, Aleksander Janiel, Nataniel Przygodzki, Filip Świ-tecki, Damian Jurczuk, Oliwier Pasyńczuk. Tre-ner: Wojciech Gutowski

Skład drużyny dziewczyn: Klaudia Skok, Wero-nika Reszuta, Kinga Hryniewiecka, Amelia Bry-lewska, Angelika Szpakowicz, Gabrysia Sylwesiuk, Natalia Nikitiuk, Julia Lipińska, Nicola Rengajło. Trener: Anetta Świć

Jan Mackiewicz,
Mikołaj Małmyszko

Najważniejsze informacje z ...

Białowieskiego Ośrodka Kultury

Zakończenie festiwalu O!PLA

28.04.2023 w BOKu odbył się ostatni pokaz w ramach 11. Ogólnopolskiego Festiwalu Animacji O!PLA. Zaprezentowany został program w kategorii szkolnej "emp@tia 12+". Można było zobaczyć pięć filmów: - ASTRA (Polska/Meksyk 2022, 14:59), Michał Łubiński, Centrum Technologii Audiowizualnych; - BLUE 52 (Polska 2021, 09:46), Katarzyna Stefańska i Klaudia Wysiadec-ka, ASP Katowice; - MOST (Polska/Francja 2022, 24:06), Izumi Yoshida, Likaon; - SIOSTRA (Pol-ska 2022, 12:00), Kasia K. Pieróg, Yellow Tapir Films; - ZAPOMNIANA KSIĄŻKA (Polska/Czechy 2022, 17:55), Agata Gorządek, Likaon.

Wystawa malarstwa i rzeźby

W dniach 29-30 kwietnia oraz 1-3 maja 2023 w Centrum Aktywności Lokalnej mieszkańcy i turyści mogli oglądać wystawę malarstwa i rzeźby lokalnego artysty Marko Sapiółko. Twórca dzielił się swoją pasją, opowiadając odwiedzającym o technikach, jakie stosuje w swoich pracach (maluje techniką mokre na mokre, rzeźbi

w drewnie), jakie są główne tematy dzieł, czyli puszcza i okolice.

Pokaz fotografii autorskiej

W Centrum Aktywności Lokalnej w Białowieży, 2 maja 2023 roku, odbyło się otwarte dla publiczności spotkanie z artystami uczestniczącymi w "FoTo Spotkaniu - Białowieża 2023". O swojej twórczości opowiadali artyści Związku Polskich Artystów Fotografików oraz członkowie Fotoklubu RP. Podczas spotkania odbyły się także prezentacje artystycznej fotografii. Swoją wystawę pt. „Nowy Świat” pokazał Krzysztof Zając (Kielce). Irena Gałuszka (Rzeszów) mówiła o pasji fotografowania koni, prezentując swoje zdjęcia o tej tematyce. Marta Krawczyk (Zwierzyniec) przedstawiła swoje cykle fotograficzne: „Piasek” i „Bieszczady”. Mirosław Węsiara (Gdańsk) opowiadał o wykorzystaniu techniki polaroida w swo-

jej fotografii oraz zaprezentował autorski kalendarz na rok 2023. Zajmującą, fotograficzną opowieść o Maroku pokazała Stanisława Zacharko (Kielce). W spotkaniu uczestniczyli także Anna Worowska (Białystok), Waldemar Siatka (Zamość), Andrzej Zembik (Częstochowa).

Artyści podczas kilkudniowego pobytu w Białowieży wędrowali szlakami Puszczy Białowieskiej, próbując zinterpretować fotograficznym medium zarówno unikalną przyrodę, jak i klimaty lokalnej kultury i dziedzictwa naszej ziemi. Owocem tych fotograficznych poszukiwań może być wystawa w Centrum Aktywności Lokalnej w Białowieży.

GMINNE OBCHODY UCHWALENIA KONSTYTUCJI 3 MAJA

3 maja 2023 przy Krzyżu Konstytucji 3 Maja na skrzyżowaniu ulic Stoczek i Browńska po raz kolejny miały miejsce GMINNE OBCHODY UCHWALENIA KONSTYTUCJI 3 MAJA. W obecnym roku uczciliśmy 232 rocznicę uchwalenia konstytucji, która była pierwszą w nowożytnej Europie i drugą na świecie, zaraz po Stanach Zjednoczonych Ameryki. Obchody rozpoczęły się wspólnie odśpiewanym przez wszystkich uczestników hymnem państwowym, po czym głos zabrał Wójt Albert Litwinowicz. Następnie tradycyjnie wieńce złożyli przedstawiciele instytucji oraz zakładów pracy działających na terenie naszej Gminy, wśród których znaleźli się: Wójt Gminy, Białowieski Ośrodek Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna, Komendant Placówki Straży Granicznej w Białowieży, Kierownik Posterunku Policji w Białowieży, Zastępca Komendanta Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Hajnówce, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku, Nadleśniczy Nadleśnictwa Hajnówka, Zastępca Nadleśniczego Nadleśnictwa Białowieża, przedstawiciele Nadleśnictw Białowieża i Hajnówka, Technikum Leśne w Białowieży, Instytut Badawczy Leśnictwa, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Białowieży,

Dyrekcja Białowieskiego Parku Narodowego, NSZZ Solidarność przy Białowieskim Parku Narodowym, Dyrekcja, harcerze oraz wychowankowie Domu Dziecka w Białowieży, Ochotnicza Straż Pożarna w Białowieży. Poczet sztandarowy wystawił Białowieski Park Narodowy a uroczystości prowadził Pan Wojciech Małachowski. Bezpośrednio po złożeniu wieńców odbyła się msza święta w intencji Ojczyzny. Obchody zostały zakończone koncertem Chóru Leśników Białowieskich.

Z klasyką przez Polskę

4 maja 2023 białowieska społeczność oraz turyści uczestniczyli w pięknym koncercie muzyki klasycznej "Z klasyką przez Polskę", który odbył się w sali kinowej Białowieskiego Ośrodka Kultury. Podczas koncertu były prezentowane dzieła Issaca Albeniza, Joaquina Rodrigo, Heitor Villa-Lobosa, Aleksandra Tansmana, Manuela de Falla w wykonaniu solo gitarzysty Łukasza Kuropaczewskiego oraz w duecie z mezzosopranistką Urszulą Kryger. Podczas koncertu obecni byli Marcin Siekierko - koordynator regionalny oraz Marcin Rudziński - twórca Polskiego Impresariatu Muzycznego i jednocześnie pomysłodawca projektu "Z klasyką przez Polskę". Pan Marcin zapoznał publiczność z projektem oraz przedstawił artystów. Realizację działań w ramach Polskiego Impresariatu Muzycznego dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Naro-

dowego, organizator: Narodowy Instytut Muzyki i Tańca, współorganizacja: Białowieski Ośrodek Kultury, partnerzy: Hotel Białowieski, Białowieski Park Narodowy.

Suniczki na konkursie Piosenki Białoruskiej

17 maja 2023 dziecięco-młodzieżowy zespół Suniczki wziął udział w eliminacjach rejonowych 50 konkursu PIOSENKI BIAŁORUSKIEJ dla przedszkoli i szkół podstawowych w Hajnowskim Domu Kultury, gdzie zdobył III miejsce w kategorii CHÓRY. Zdobyta pozycja zakwalifikowała zespół do kolejnego etapu konkursu, czyli eliminacji centralnych, które miały miejsce w Bielskim Domu Kultury 22 maja 2023. Tym razem bez miejsca na podium, ale należy podkreślić, iż konkurencja była znacznie większa. Gratulujemy naszej aktywnej młodzieży osiągnięć. Podziękowania również należą się opiekunom zespołu Pani Angelinie Masalskiej z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego oraz Panu Markowi Zubryckiemu (akompaniament) z Białowieskiego Ośrodka Kultury.

Zespół "Suniczki" w 2023 roku działa przy finansowym wsparciu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, realizując zadanie pn. "Suniczki - dziecięco-młodzieżowy zespół białoruskiej mniejszości narodowej" zlecone umową nr 7-47/WMNiE/2023 z dnia 14.03.2023. Organizatorem projektu jest Białowieski Ośrodek Kultury przy współpracy z Zespołem Szkolno-Przedszkolnym w Białowieży.

Na tropie sekretnego życia książek – mali detektywi w bibliotece

24 kwietnia, z okazji przypadającego dzień wcześniej Światowego Dnia Książki, odwiedzi-

Koncert z cyklu "Kultura oBOK"

20 maja 2023 w sali kinowej BOKu odbył się koncert z cyklu „Kultura oBOK” Białowieża Ethno Experimental Jam Session z gościnnym udziałem Piotra Makaruka i Jakuba Zamojskiego oraz lokalnych muzyków Piotra Karpiuka i Anny

Jarząbskiej. Widzowie mogli już po raz drugi uczestniczyć w eksperymentalnym wydawaniu dźwięków przez artystów. Dla przypomnienia poprzedni koncert odbył się 29.10.2022. Czekamy na kolejne zabawy z dźwiękiem.

Warsztaty z okazji Dnia Mamy i Taty

23 maja 2023 BOK zorganizował zajęcia dla dzieci i młodzieży, podczas których własnoręcznie robiono prezenty z okazji święta mamy i taty. Kreatywni uczestnicy wykonali upominki ze słoićzków oraz laurki, jakie starali się skrzętnie ukryć za plecami i w tornistrach, gdy odbierali ich rodzice, aby niespodzianka była jak najbardziej udana.

Wszelkie aktualności mogą Państwo śledzić na profilu Facebook Białowieskiego Ośrodka Kultury. Zapraszamy!

•
BOK

ła nas grupa starszaków z przedszkola. Dla większości z nich była to pierwsza wizyta w bibliotece, dlatego tę wyprawę potraktowaliśmy jako rodzaj śledztwa.

Mali detektywi, wyposażeni w niezbędne

akcesoria rasowego detektywa, czyli melonik, lupę i notes, odgadując zagadki, poznali zasady funkcjonowania biblioteki i sekretne życie książek.

Młodzi czytelnicy penetrując zaznaczone taśmą ostrzegawczą obszary badawcze biblioteki, odszyfrowali i poznali takie „tajemne hasła”, jak: bibliotekarz, czytelnik, katalog komputerowy, karta czytelnika, wypożyczalnia, księgozbiór

główny, księgozbiór podręczny, czytelnia. Dowiedzieli się także, jak to się dzieje, że książka trafia na konkretną półkę? Kto opiekuje się książkami? Co robią książki w bibliotece, gdy zapada noc? Czy książka, która zostanie wypożyczona przez kogoś przeżywa z nim jakieś przygody? Co robi w plecaku w drodze z biblioteki do domu? Czy zapoznaje się z piórkiem czy z kanapką z masłem?

Następnie przedszkolaki, podzieleni na grupy, wykonali wielkoformatowe plakaty idealnego czytelnika (Książę Książek) i czytelniczki (Książniczka), którzy nigdy nie piszą i nie malują po książkach, nie zaginają rogów i nie smażą na nich placzków.

Na zakończenie nasi mali goście za aktywne tropienie sekretnej historii książek w bibliotece zostali odznaczeni odznakami „Księcia Książek” i „Książniczki” oraz otrzymali pierwsze wyprawki czytelnicze.

•
GBP

Biblioteka

JEST CZYNNNA

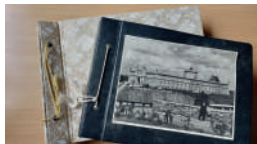
PONIEDZIAŁEK–PIĄTEK

7.30–15.30

Tropem przeszłości Poszukiwany, poszukiwana

Każde życie ludzkie pozostawia jakiś ślad. Niestety upływający czas i dokonania kolejnych pokoleń szybko zacierają pamięć o losach poszczególnych ludzkich istnień. W wielu przypadkach pozostają tylko zdjęcia i domowe szpargały świadczące o czymś życiu. Kiedy w ręce historyka trafia znaleziony na strychu czy na śmietniku album fotograficzny do głosu dochodzą echa przeszłości - radość, powaga, beztronska zatrzymane w kadrach czarno-białych zdjęć. Podobnie stało się i tym razem, gdy spotkał się ze mną jeden z moich białostockich kolegów, trzymający pod pachą dwa starannie oprawione albumy ze zdjęciami.

W ten sposób rozpoczęło się moje kolejne historyczne dochodzenie – kto, skąd, jak i dlaczego? Pytań jest dzisiaj znacznie więcej niż odpowiedzi. Pozwólcie zatem, że przejdę do rzeczy. Albumy, jakie trafiły w moje ręce, należały do pracownika Lasów Państwowych, który pełnił swoją

służbę przypuszczalnie od końca lat 20. XX wieku do około lat 60. XX wieku. Przynajmniej część tego okresu spędził na Podlasiu, prawdopodobnie w rejonie Puszczy Białowieskiej, a następnie w Białymstoku, gdzie zapewne pracował w administracji ZOLP. Był wysokim, przystojnym mężczyzną z charakterystyczną pociągłą twarzą ozdobioną zadbanym wąsikiem.

Poznajemy go w latach 20. XX wieku, w atelier fotograficznym, w którym ubrany w cywilną marynarkę i pasiaste spodnie pozuje do zdjęcia. Trzymana w ręku charakterystyczna czapka zdradza jego profesję. To bez wątpienia leśnik. Dowodzą tego również późniejsze zdjęcia wykonane zarówno przed, jak i po II wojnie światowej. Oprócz fotografii samego zainteresowanego znajdujemy w albumach również wizerunek jego eleganckiej żony, teściowej, córki, psa, le-

śniczówki oraz samochodu marki Trabant 601 uniwersal, z wczesnych lat produkcji (po 1965) nr rej. AD-3307, a później BKO 9143.

Z analizy tych, bagatela kilkuset zdjęć, można powiedzieć, że ich główny bohater pocho-

dził z dość zamożnej, może inteligenckiej rodziny. Dowodzą tego przedwojenne fotografie i widoczne na nich eleganckie wnętrza domów. Istnieje pewne prawdopodobieństwo, że wychowywał się w Warszawie bądź jej okolicach, na co wskazują

zdjęcia z lat 20. XX w. podpisywane jako Warszawa, a także fotografia zniszczonego w 1944 roku Marcelina. Fotografie z okresu międzywojennego ukazują sielankowe kadry zamożnej wsi (widać młóckę z wykorzystaniem lokomobili), wakacje spędzone m.in. w Szczawnicy, a także wizytę w Dyrekcji Lasów Państwowych w Siedlcach.

Nasz bohater najpewniej jeszcze przed wybuchem II wojny światowej przebywał w Polsce centralnej w pobliżu Krośniewic/Kutna, skąd po-

chodzą kolejne zdjęcia. Zapewne w pierwszych latach powojennych trafił na Białostocczyznę, na której żył aż do swojej śmierci w latach 70.-80 XX w. Z okresu podlaskiego zachowały się m.in. fotografie Białegostoku, Tykocina, Kruszynian, Kry-

nek z wczesnych lat 50. XX w. Ciekawym jest zdjęcie z pochodu pierwszomajowego z lat 50. XX w., na którym widoczna jest małżonka poszukiwanego, pracownica Spółdzielni Przemysłu Ar-

tystycznego (wytwarzającego m.in. maskotki niedźwiadków).

Cenną wskazówką w ustaleniu tożsamości właściciela albumu jest również zdjęcie drewnianej leśniczówki, być może z Puszczy Białowiejskiej, w której zapewne zamieszkiwali. Najmłodsze zdjęcia przedstawiają starzejącą się, lecz wciąż dostojną parę, w trakcie kolejnej wyprawy po Polsce – tych w albumie jest kilkanaście. Począwszy od najbliższej okolicy Białegostoku (Supraśl, Tykocin), poprzez Puszcę Białowiejską (Zwierzyniec, Topiło), aż po Warszawę, Toruń, Lublin, Szczecin, Kowno i wiele

innych. Większość zdjęć zrobiona jest ręką właściciela – pewnie, cierpliwie z pragnieniem zatrzymania chwili...

Zwracam się do Państwa z prośbą o pomoc w identyfikacji właścicieli tego albumu. Wówczas będę mógł dokończyć opracowywanie naukowe tego materiału, a albumy przekazać do odpowiedniego muzeum. Proszę o kontakt na adres e-mail kosel.boguslaw@gmail.com.

Bogusław Kosel

10 czerwca 2023 (sobota)

Kino ŻUBR – ul. Sportowa 1 – Białowieża

Kino LUMIERE w Białowieży

**KICIA KOCIA MÓWI:
DZIEŃ DOBRY!**
godz. 15.00

SUPER MARIO BROS
godz. 16.00

MAFIA MAMMA
godz. 18.00

Bilety do nabycia w Białowieckim Ośrodku Kultury w dniu seansu
16 zł dla uczniów, 18 zł ulgowy, 20 zł normalny

GMINA BIAŁOWIEŻA

Zapraszamy Wszystkich mieszkańców Gminy na spotkanie informacyjne.

WYMIANA ŹRÓDEŁ CIEPŁA NOWY PROGRAM CZYSTE POWIETRZE

Na spotkaniu informacyjnym zostaną poruszone takie tematy jak:

1. Na czym polega **NOWY PROGRAM CZYSTE POWIETRZE**
2. Jak łączyć dotację i uzyskać od 03.01.2023
dofinansowanie do 135.000 zł na gospodarstwo domowe?
3. Kto może dostać dotację i w jakiej wysokości?
4. Czy w nowym programie można przeprowadzać inwestycje
bez wkładu własnego na start?
5. Jakie ogrzewanie podlega największym dofinansowaniom ?
6. Które z ogrzewań zostały lub zostaną wyłączone z programu.
7. **Czym dzisiaj najtaniej ogrzać dom** - omówienie wszystkich rozwiązań. Węgiel, gaz, pellet, pompa ciepła, drewno a może system akumulacyjny?
8. **Co to jest CEEB (ewidencja kotłów)** i do kiedy trwa spis?
9. Ponadto na spotkaniu będą omawiane
kotły węglowe, pelletowe (nowej generacji), pompy ciepła,
kotły zgazowujące drewno, systemy akumulacyjno-buforowe, kotły gazowe,
maty grzewcze, podczerwień i inne.

Mój Prąd 5.0 – Fotowoltaika – nowe zasady.

- Na co zostało rozszerzone dofinansowanie ?
- Do kiedy trwa nabór wniosków?
- Jak uzyskać dofinansowanie na pompę ciepła mając już nowoczesny piec?

Miejsce i godzina spotkania;

Białowiecki Ośrodek Kultury W Białowieży

Ul. Sportowa 1, 17-230 Białowieża

Wtorek 30.05.2023 r. godz. 17.00

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Co zrobić aby płacić mniej za ogrzewanie domu?

Poprzedni, 2022 r. ze względu na niezależną od Nas wszystkich sytuację geopolityczną, przyniósł szereg negatywnych skutków, również w zakresie dostępności i kosztów energii.

Wielu właścicieli domów jednorodzinnych, po doświadczeniach obecnego roku, już teraz zastanawia się co zrobić aby kolejny okres grzewczy przejść bezpiecznie, w komforcie cieplnym i bez przepłacania.

Jest na to sposób.

Warto zapoznać się z programem Czyste Powietrze, który oferuje nie tylko bezzwrotne wsparcie finansowe przyznawane przez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (wfośigw). **Inwestycja, którą możesz sfinansować z Programu pozwoli na znaczne zmniejszenie zużycia energii przy utrzymaniu bezpieczeństwa i komfortu cieplnego w domu, a przy tym przyniesie niższe rachunki za ogrzewanie.**

Z programu Czyste Powietrze otrzymasz wsparcie na ocieplenie przegród budowlanych, wymianę okien i drzwi, zainstalowanie wentylacji z odzyskiem ciepła, mikroinstalację fotowoltaiczną, instalację co i cwu oraz przede wszystkim wymianę starego pieca na paliwo stałe na nowe, efektywne źródło ciepła, które zużywa mniej energii z pożytkiem dla rodzinnego portfela, a przy tym emituje mniej zanieczyszczeń do powietrza.

Ciepły, bezpieczny dom to podstawa dobrostanu rodziny, dlatego Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wraz z wfośigw przygotował na 2023 r. ważne zmiany w Programie, dzięki którym **możesz otrzymać nawet do 136 200 zł dofinansowania**. Tak wysokie bezzwrotne wsparcie możliwe jest obecnie z uwagi na podniesienie poziomów dotacji na poszczególne elementy termomodernizacji.

Zanim przystąpisz do programu, warto jest wykonać **audyt energetyczny**, to dokument opracowany przez specjalistę, który pokazuje co w domu należy docieplić, zainstalować i wymienić w ramach termomodernizacji, aby była ona kompleksowa. Taka **kompleksowa termomodernizacja umożliwia otrzymanie najwyższej dotacji, a później płacenie niższych rachunków.**

Do programu może przystąpić każdy, kogo roczny dochód nie przekracza 135 tys. zł.

Już dziś zainteresuj się programem Czyste Powietrze. **Teraz jest najlepszy czas na złożenie wniosku, znalezienie wykonawcy i przeprowadzenie inwestycji, aby spokojnie zdążyć przed kolejnym sezonem grzewczym.**

Na swoje pytania znajdziecie Państwo odpowiedź na stronie czystepowietrze.gov.pl, np. w nagraniach i prezentacjach Akademii Czystego Powietrza.

O Program możesz dopytać w naszym Urzędzie Gminy, w punkcie konsultacyjno – informacyjnym. Tutaj otrzymasz wsparcie w przygotowaniu i złożeniu wniosku do programu Czyste Powietrze.

Co zrobić aby rachunki za ogrzewanie zamiast rosnąć – malały?

Nie zwlekaj, zapoznaj się już dziś z programem Czyste Powietrze, który znacznie poprawi warunki życia i zdrowia Twojej rodziny!

Gminny punkt konsultacyjno – informacyjny programu Czyste Powietrze tel. kontaktowy 534 298 729 i 85 681 24 87 w. 28 , adres: ekolubek.biuro@gmail.com

Zapraszamy!

podziel się tą informacją z Sąsiadem!

Rzeczpospolita
Polska

Sfinansowane przez
Unię Europejską
NextGenerationEU

Profilaktyczno-rodzinny piknik

Dzień Dziecka

z Białowieskim Ośrodkiem Kultury

04.06.2023 r.

godz. 13.00

Plac przy cerkwi
w Białowieży

**WSTĘP
WOLNY!**

Program:

- dmuchańce
- alkoholice
- malowanie twarzy
- animacje
- wata cukrowa
- popcorn

Zapraszamy wszystkie dzieci i rodziców!

Spotkanie integracyjne Seniorów

16 maja 2023 w Hotelu Białowieskim odbyła się impreza integracyjna Seniorów z powiatu hajnowskiego zorganizowana przez Koło Seniora w Białowieży oraz Białowieski Ośrodek Kultury.

Spotkanie otworzyła Przewodnicząca Seniorów z Białowieży - Pani Irena Bajko, następnie głos zabrali obecni na spotkaniu Wójt Gminy Bia-

łowieża - Pan Albert Litwinowicz oraz Radny Powiatowy - Pan Mateusz Gutowski. 130 seniorów wspaniale się bawiło. W imieniu wszystkich uczestników imprezy chciałabym serdecznie podziękować właścicielom Hotelu Białowieski Pani Joannie Sorko-Czarny i Panu Markowi Czarny oraz Dyrektorowi Białowieskiego Ośrodka Kultury Panu Markowi Zubryckiemu za zaangażowanie i pomoc w organizacji spotkania. Mam nadzieję, że zobaczymy się tradycyjnie na Dniu Seniora jesienią. Tymczasem serdecznie pozdrawiam wszystkich uczestników imprezy i dziękuję za wspaniałą atmosferę.

*Przewodnicząca Koła Seniora w Białowieży
Irena Bajko*

GŁOS BIAŁOWIEŻY - GAZETA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Wydawca: Białowieski Ośrodek Kultury
ul. Sportowa 1, 17-230 Białowieża, tel.: 85 68 12 460
Redaktor naczelny: Mateusz Damian Gutowski
Druk: Białowieski Ośrodek Kultury
Korekta: Gminna Biblioteka Publiczna
Numer zamknięto: 28.05.2023 r.
E-mail: bok@ug.bialowieza.pl
Strona internetowa: www.gmina.bialowieza.pl
Nakład: 350 egzemplarzy

